

03 Aralık 2015 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre gıda fiyatları endeksi Ekim ayındaki kısa süreli yükselişten sonra 2015 yılının Kasım ayında düşüşüne devam etti.

FAO Gıda Fiyatları Endeksi*, Kasım 2015'te, revize edilmiş Ekim ortalamasından 2.6 puan (%1.6) düşerek 156.7 puan olmuştur. Üst üste 3 aydır artan şeker fiyatları hariç, diğer bütün emtia fiyatları güçlü doların baskısı ve bol arz sonucunda düştü. Kasım 2014 ile karşılaştırıldığında, et değerleri %23 ile en keskin düşüşü yaşarken, hububatlar ve yağlar %16'lık bir düşüş, süt ürünleri %15 ve son artışlara rağmen şeker geçtiğimiz yıla oranla %10 düşüş yaşayarak, endeksin geçtiğimiz yıla oranla %18 kadar daha düşük gerçekleşmesine olanak sağladı.

FAO Tahıl Fiyatları Endeksi, Kasım ayında Ekim'den 3.7 puan (%2.3) düşerek Haziran 2010'dan beri en düşük seviyesine gelip 153.7 puan olmuştur. Dünyanın en büyük mısır üreticisi ve ithalatçısı ABD'de genel olarak iyi hasat şartları ve büyük arzların olacağı kesinleşmesiyle iri tane fiyatları en fazla düşüşü göstermiştir. Temel olarak bol küresel arz ve zayıf uluslararası talep dolayısıyla buğday kotasyonları da azalmıştır. Arzda bir daralma olmasına rağmen, aromatik ve Japonika kotasyonlarının düşmesiyle pirinç fiyatları daha da azalmıştır.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları Endeksi, Kasım'da, Ekim ayından 4.4 puan (%3.1) azalarak kısa süreli yükselişten sonra düşüş trendine devam etmiş ve 137.8 puan olmuştur. Aslen daha zayıf palm ve soya yağı fiyatları kaynaklı olsa da, daha düşük enerji fiyatları da endekse bu yönde katkı yapmıştır. Uluslararası palm yağı kotasyonları düşmüştür. Ağır gerçekleşen küresel ithal talebi Güney Doğu Asya'da beklenenden daha fazla üretim olmasıyla çakıştı. Soya yağı fiyatları, ABD'deki soya üretimi öngörülerinin yukarıya doğru revize edilmesi ve Güney Amerika'daki iyileşmiş ekin koşulları sayesinde düştü.

FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, Kasım'da, Ekim ayından 4.6 puan (%2.9) düşerek 151.1 puan olmuştur. Eylül ve Ekim'deki yükselmeden sonraki sınırlı alım ilgisi geçtiğimiz ay fiyatların düşmesine sebep oldu. Bu da büyük ithalatçıların acil ihtiyaçları için yeterli stok biriktirdiğinin bir göstergesi. Peynir sabit kalırken tereyağı ve süt tozu kotasyonları düştü. Bu süt yılında, Avrupa Birliği'nin veriminin aynı olması beklenirken, Okyanusya'da süt üretiminin daha az olması bekleniyor.

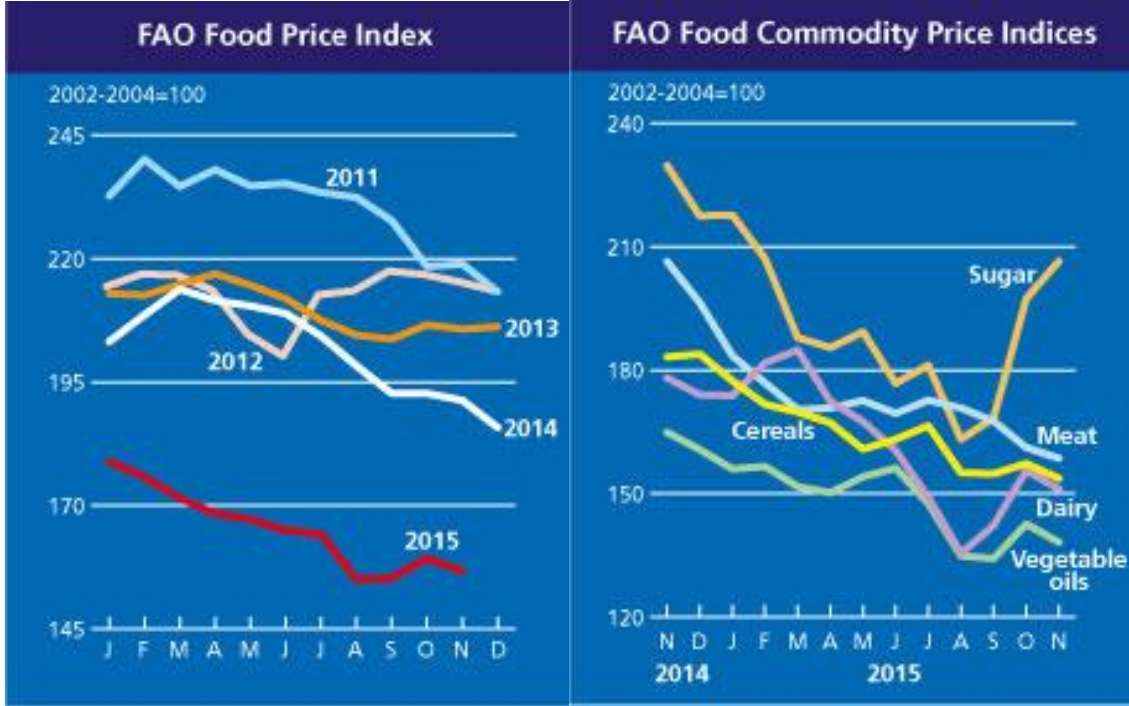
FAO Et Fiyatları Endeksi*, Kasım ayında, Ekim'in revize edilmiş değerinden 2.6 puan (%1.6) düşerek 158.6 puan olmuştur. Brezilya ve Avustralya'dan gelen büyükbaş et ihraçlarının son ilan edilen fiyatlarının öngörülenden daha düşük olmasından dolayı Ekim değeri azalmıştı. Sınırlı arzlar nedeniyle fiyatların yükseldiği küçükbaş eti hariç, diğer et kategorilerinde kotasyonlar Kasım'da daha düşük seyretmiştir. Domuz eti fiyatlarındaki zayıflama AB'deki aşırı arzdan kaynaklanmıştır. Bu da hem yurtiçi hem de ihraç fiyatlarının düşmesine sebep olmuştur. Büyükbaş et için bu düşüş ABD'de düşen ihraç talebiyle bağlantılıdır. Bu da pazar payı için diğer yerlerde rekabeti arttırmıştır.

FAO Şeker Fiyatları Endeksi, Kasım ayında, Ekim ayından 9.1 puan (%4.6) yükselerek 206.5 puan olarak gerçekleşmiş ve Şubat 2015'ten beri en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Artış, Brezilya'nın Güney merkez üretim bölgelerinde aşırı yağıştan dolayı hasat çalışmalarının gecikeceği endişelerinin devam etmesinden kaynaklanmıştır. Buna ek olarak, hava bazlı hasat zararlarının raporlanması diğer şeker üretimi konusunda önde gelen ülkelere de (Hindistan, Tayland, Güney Afrika, Vietnam) daha çok pazar desteği sağlamıştır.

**Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.*

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları fiyat endeksleri ve Senelik Fiyat Endeksi

- Sugar: Şeker
 Dairy: Süt ürünleri
 Vegetable Oils: Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
 Meat: Et
 Cereals: Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

